

1990/91

טיפוח זני פלפל לייצוא המתאימים לגידול במבנים בעונת החורף בערבה

יונתן אלקינד - הפקולטה לחקלאות - רחובות.
המחלקה לטיפוח זנים וייצוא - רחובות.

תקציר

מטרת התכנית כפי שהוגדרה לפני שנתיים היא טיפוח זני פלפל המתאימים לגידול בעונת החורף, בגידול בבתי צמיחה בערבה. מטרת התכנית היא להפיק זנים אשר יטופחו יתאימו לגידול בהדלייה ויניבו פרי ברמת איכות מעולה בעונת גידול ממושכת (דצמבר עד מאי). מטרת התכנית היא לייצא זני פלפל לייצוא אשר יתאימו לגידול בעונת החורף, בגידול בבתי צמיחה בערבה. מטרת התכנית היא להפיק זנים אשר יטופחו יתאימו לגידול בהדלייה ויניבו פרי ברמת איכות מעולה בעונת גידול ממושכת (דצמבר עד מאי).

טיפוחו של זן פלפל המוצע בתכנית זו (המאמץ את גישת טיפוח העגבניות לחממה), יאפשר מיצוי התנאים השוררים בערבה לפיתוח ענף גידול פלפל לייצוא מבתי צמיחה ולהוספת הפלפל למגוון מיני הירקות המתאימים לגידול לייצוא בערבה.

התכנית מבוססת על שתי עונות גידול בשנה, אחת בחצבה ואחת בפקולטה לחקלאות ברחובות ואכן כך זה מתבצע בפועל. בחורף 1989/90 גודלו בחוות הניסיונות בחצבה 3,364 צמחים מאוכלוסיות בדור F_2 , זנים פתוחים, זנים רגילים ומכלואים. נבחנו 60 צמחים אשר הכילו צירוף של מירב התכונות הרצויות. צאצאי צמחים אלו שימשו ליצירת 35 מכלואים ניסיוניים ו- 8 מכלואים משולשים באביב, בחוות הניסיונות בפקולטה לחקלאות ברחובות. 48 אוכלוסיות F_3 מהצמחים המצטיינים גודלו לצורך קידום דור ונאספו זרעיהם בשיטת SSD.

המכלואים החדשים הניסיוניים (35), אוכלוסיות בדורות מתקדמים (60) ואוכלוסיות F_2 נוספות (35 אוכלוסיות - 2,130 צמחים) נשתלו בחנת הניסיונות החדשה "יאיר" בחצבה בחורף 1990/91. מבין המכלואים זוהתה שונת גנטית המניבה היטב לאורך כל העונה אך בעלת איכות פרי שעדיין לא מספקת, אך אוכלוסיה זו תשמש מוצא לאוכלוסיות F_2 בשנה הבאה. כמו כן בוטלו מספר מכלואים ניסיוניים בעלי פרי טיפוס מרובע והנבה ממושכת והם ינוסו בדורות מתקדמים בחורף 1991/92.

במהלך שתי העונות האחרונות ובפרט בחורף 1990/91, נצפתה התקדמות גנטית רבה בהתאמה למטרות טיפוח : זוהתה שונות גנטית נוספת ממקורות שונים להתאמה לגידול בבתי צמיחה ובהדלייה, לחנטה בטמפרטורות נמוכות וליצירת פרי באיכות גבוהה.

לאור זאת יש להמשיך בכוון המחקר ובשיטות שבוצעו בשתי העונות הקודמות, תוך ייצוב ההורים וייצור ובדיקת מכלואים.

המטרה

יצירת זנים החונטים בטמפרטורות תת אופטימליות פרי איכותי לניבת אפריל-מאי בבתי צמיחה בערבה.

חומרים ושיטות

18 מכלואים אשר חלקם נוצרו בעזרת מנגנוני עקרות זכרית נבחנו בשתי חזרות בשתילת 9/12. זנים אלו מאופיינים ע"י פרי מטיפוס בל-מאורך ומחודד קלות (בל-קוני). במקביל נערך בחממה מבחן זני חו"ל מטיפוס פלא - קליפורניה.

תוצאות

מכלואי וולקני נבדלו בחלוקת היבול בקומות הצמח השונות. רובם חנטו בגל פריחה ראשון, פרי אחד מטיפוס בל-קוני בעל איכות גבוהה. בגל חנטה שני נכרו עוותי פיטם בפרי עם הבדלים בין הזנים. זני חו"ל הראו עוותי פרי בולטים בכל גלי החנטה. כוון ההשבחה לפירות מטיפוס בל-קוני נמצא מבטיח יחסית לטיפוס פלא-קליפורניה בתנאים של טמפרטורות נמוכות המגבילות התפתחות נורמלית של פרי.

תודתנו נתונה למימי עתיד-יה מעין-יהב ולעמי מדואל ממו"פ ערבה.